

גליון ריט
חג הסוכות
תשפ"ה לפ"ק
שנה ה'

בהרה

איר העבודה
הפנימית בדרך
הנפשית הק

אש
הסידות

י"ל ע"י ממלכת "אש הסידות" העולמית - בית היוצר להפצת אור החסידות

דוקס לעיני הגר"צ רבי משה ב"ר יוסף זצ"ל אב"ד טורדא

שמיני עצרת

יום אחד אגלה לך את מעלתך

בארמון המלך

מסילות ללב: הבן נכנס לחדר הפנימי שבארמון

"נענעלים"

אש העבודה: האמונה נתקעת בדעת, וצריך לנענע הדעת ולהאירו בתוך הלב

הללוהו בתוף ומחול

תנו רבנן מעשה: השמחה הגדולה בזמן שמחתנו מבטלת כל הגזירות

דבר המערכת

מה הועלתו?

שמעתי פעם מאמר נאה מכ"ק אדמו"ר מקאסוב זי"ע על מהותם של ה'הייליגע טעג': כל מטרת הימים הקדושים הללו היא להחזיר באדם את ההכרה בכוחותיו העצומים והגשמיים, ולהביא אותו לידי הבנה והכרה שהוא יוצא מותך הימים הנוראים אל היים הדרשים.

במשך כל הימים הנעלים הללו אנו עסוקים בתשובה ועוד תשובה. נכון שזה עיקר התפקיד שלנו בימים אלו, אך עלינו להפנים היטב את העניין הבא: הפכנו להיות אנשים אחרים לחלוטין, גוף הדרש, כלי הדרש ונשמה הדרשה. קיבלנו משקפיים חדשים וכל ההסתכלות שלנו על עצמנו צריכה להשתנות. עלינו להבין ולהכיר מי אנחנו ומה כוונתנו. לולא ההבנה הזאת, מה הועלתו מכל העסק? אלו הבריו הקדושים.

עבשו כאשר נכנסים אנו לצל הקודש, לצילא דמהימנותא בחג הסוכות, על פי הבריו הקדושים הללו, נוכל להמשיל זאת לנוהג הידוע בקרב הנשים הצדקניות שלאחר לידת בן או בת נוהגות הן ללכת לפוש כבית הבראה. הן עושות את הבית הרגיל למספר ימים ונכנסים לבית מיוחד, הרחק משאון הבית, בו הן מקבלות את כל הפינוקים והן משתחררות קצת מהלחץ והשגרה הרגילה של הבית.

לאחר הימים הקדושים של ראש השנה ויום כיפור, אנו נמצאים במצב של "לידה" חדשה, וכעת אנו יוצאים לבית הבראה הכי טוב בעולם בין דפנות הסוכה ומתפנקים תחת הסותו של הקב"ה. הסוכה היא ר' אמותיו של הקב"ה בכבודו ובעצמו - "בצילו חימדתי וישבתי ופריו מתוק לחיבי".

עתה בחיותנו בזמן נשגב כזה, כאשר אנו שוהים בצילו ובחיקו של הקב"ה "כגמול עלי אמו", ללא שום עול של הבריים נשמיים. רק את הקב"ה, זה הזמן להכיר ולשגן, אין דערההערך די נקודה שנהדרנו מחדש ונעשינו אנשים חדשים לגמרי, ושנביר את עצמינו ואת גודל כוחותינו.

ואכן זה הזמן להתבונן דרך המשקפיים החדשים שקיבלנו, לראות את העולם הזה כארעי וזמני ולהפנים ולהבין את תכליתו האמיתית בזה העולם.

א לעכטיגע זי"ט
ובירידות ישעי' יצחק פריעדמאן
י"ז אש החסידות

"בצילא דמהימנותא!"

הסוכה - בצורתה הגשמית, היא רק סולם להכנס דרכו אל הסוכה העליונה, שם מתעלים מעל הגדרת המקום ומעל הטבע

נהורא מעליא

צדיקים היו אומרים שאילו היה מתפוצץ פצצת אטום וכל העולם נחרב, היו בורחים אל הסוכה, שם הכל מוגן, כי יצפני בסוכה, שם אנו מוגנים בצל כנפי השכינה, בחוקים בין זרועותיו של הקב"ה, סמוכים ובטוחים בו, בסוד הכתוב (ישעיה ד, ו) "וסוכה תהיה לצל יומם מחרב ולמחסה ולמסתור מזרם וממטר".

בתוך הסוכה מאיר אור האמונה - 'צילא דמהימנותא', והסך המקיף מעל הראש הוא בחינת אמונה פשוטה שלמעלה מההשגה, ועל ידי שאיש ישראל מיסב ומסתופף בצילא דקודשא בריך הוא, יוצא מ'דירת קבע' - שזהו ההרגשה שהעולם הוא דבר קיים ומתנהג בדרך הטבע באופן קבוע, ונכנס אל 'דירת עראי' - להכיר שהעולם הזה והכרת השכל האנושי המוגבל לפי הטבע, כולו 'עראי' ופרוזדור אל הטרקלין העליון שלמעלה מהשגה (פרי צדיק, חג הסוכות אות כו).

זוהי עבודתנו בחג הסוכות. לצאת מ'דירת קבע' ששם נתפסים העולמות כמציאות ולהכנס לתוך 'דירת עראי'. בונים מקום מיוחד ששם אין מציאות העולמות תופס מקום ועולים למקום נעלם ששם אין העולמות ניכרים כמציאות נפרדת, מתעלים עד האמונה העליונה, ומתבטלים בתוך זרועותיו של הקב"ה הסוכך עלינו את כנפיו כאימא המוסכתת על בנה - "כי יצפני בסוכה".

לכן אנו יוצאים בסוכות החוצה, ישנים ברחובה של עיר, אוכלים בגזוטראות, כדי לבטא את האמונה הגבוהה שלנו שאיננו מפחדים משום דבר, והקב"ה נמצא בכל מקום ומגן עלינו תמיד.

ראה טעמי המנהגים (עניני רפואות, בהגהה ס"ק מב): פעם אחת צוה הרב הצדיק הקדוש רבי מאיר מפרעמישלאן זי"ע להרב החסיד ר"מ קאנער מטיסמניץ זצ"ל, בשעת המגפה ר"ל שיקבעו ישיבתו בתוך הסוכה, כי יצפני בסוכה".

וראה עוד בספר אמרי פנחס (שער ד אות קפד) וז"ל: לכן אנו מזכירים על הלולב ויושבין בסוכה בשווקים וברחובות בלי שום שמירה וכלי מלחמה וזה לשון סוכה מלשון נסיכות, כי אנו מוראים שיושבנים בצלא דמהימנותא בעלמא דחירו.

וכאשר אנו יוצאים מתוך כל הפחדים והדאגות, ומתעלים למקום שמעל הטבע, בצל האמונה, מיד שורה עלינו ה'שמחה' - 'ישמחת בחגך וגו' והיית אך שמח" - כתוצאה מהתבטלות כל הדאגות והסטרדות, כי אין מה לדאוג, אין מה לחשוש, אנו מתבטלים 'כגמול עלי אמו', ואוספים את הביטול ואת השמחה למשך כל השנה כולה (שפת אמת, סוכות תרל"ט).

להרחבה וכו' מ"ז "אש המועדים" - סוכות

כאשר אנו נכנסים לתוך הסוכה - אנו פוסעים בסילודין לתוך "קודש הקדשים"!

דהנה בימי הדין בראש השנה, כאשר התגברו הקטרוגים וכוחות הדין, באותה שעה נתקיים בנו "אליך זעקו ונמלטו" על ידי זעקת השופר הבוקע ממעמקי הלב, מתוך נקודת 'יחידה' שבפנימיות כל אחד מישראל, ומחמת נקודה זו מוכן כל אחד מישראל למסור נפשו על קדושת השם כי רואה את עצמו כמציאות אחת ומאוחדת עם הקב"ה ואינו מוכן להפרד ממנו אפילו ע"י יסורים ועינויים, ולכן מזכיר השופר את עקידת יצחק ואת נקודת 'יחידה' ששם לא מגיע שום פגם. ועל ידי זעקה זו נמלטים אל תוך "קודש הקדשים" שלמעלה מכל ההגדרות, ושם לא נתפסים החסאים והעוונות, ולכן אנו נזכרים לטובה ולברכה, וכמאמר חז"ל (ר"ה נו:): לענין השופר: כיון דלזכרון הוא - כבפנים דמיי. היינו שעל ידי השופר אנו עולים ומתעלים כביכול לבית קדשי הקדשים.

אלא שבר'אש השנה' נשאר הכל 'בראש', בשורש העליון, ולשם אנו חוזרים ועולים באימה ובריאה ביום הכיפורים, ומחמת כן נמחלים כל העוונות, אבל בחג הסוכות אנו מורידים את הקדושה הזאת כאן למטה.

וכיון שמקום ארון אינו מן המדה, והוא מעל להגדרת המקום, על כן מתבטל ענין ה'מקום' ויוצאים מתוך דירת קבע לדירת עראי, כאשר ה'אור המקיף' שאינו יכול לצמצם עצמו בתוך גדרי המקום חופף ומאיר עלינו מסביב, ואנו מתבטלים בתוכו.

ועל כן, כשאנו פוסעים בסילודין אל תוך הסוכה, אין אנו נכנסים לתוך ארבע דפנות של עץ בעלמא, אלא מתעלים לתוך הסוכה העליונה, ונכנסים אל מקום עליון שמעל הטבע. כל הסוכה כולה שמוותיו הקדושים של הקב"ה, והאדם מוקף באור קדושתו יתברך (ייטב לב, פרי אמור; אור המאיר, דרוש לסוכות).

ויש לציין את לשון הריטב"א (סוכה כא:): אורחא דידהו הוא למיקרי כל בניסה לסוכה 'עליה', לפי שהיה דרכן לעשות רובן סוכה בגגותיהן, וכדתנן (כו:): העולם לסוכה, מעלין לסוכה (כה:).

ובזה יש לכוין כשאנו פוסעים לתוך הסוכה התחתונה, שאין אנו נכנסים לתוך סוכה של קרשים כדי לחסות תחת הצל הגשמי, אלא אנו נכנסים - על ידי קדושת הסוכה הגשמית - עד לתוך הסוכה הפנימית, אל היחוד השלם, וכמו שכתב ב'אור המאיר' (דרוש לסוכות) כי 'סוכה התחתונה היא רק כמו פתח ושער להשיג סוכה עליונה מחמתה'. עכ"ד. ובכך אנו מתעלים לישוב תחת צילא דמהימנותא עילאה, כשאנו מוקפים רק תחת צל השכינה בלי שום רצון אחר.

כשאנו פוסעים אל תוך הסוכה, אין אנו נכנסים לתוך ארבע דפנות של עץ בעלמא, אלא מתעלים לתוך הסוכה העליונה, ונכנסים אל מקום עליון שמעל הטבע

הרה"ג רבי משה רויטמאן שליט"א
ראש ישיבת 'בני היכלא' וממשיפעי 'אש החסידות'

הללוהו בתוף ומחול

היה זה לפני מאתיים שנה, כאשר הנחית הקיסר הרוסי אלכסנדר הראשון גזירה קשה על בני ישראל היושבים בארצו. "החוקה המיוחדת ליהודים" כללה שורה ארוכה של סעיפים, ומטרתה היתה להגביל את זכויות היהודים, ואף לגרש אותם מן הכפרים.

הגזירה שהיכלה אימים על פרנסתם של אלפי יהודים, לא נתנה מנוח לצדיקים שבימים ההם. צעקת בני ישראל באה אליהם, והם היו נחושים לקרוע שערי שמים, ולהמתיק את הדינים. כדרכם של מנהיגי העדה, קראו לכל העם להיקהל ולעמוד על נפשם, בתענית ובתפילה, כשעל צבאם זקן צדיק הדור ההוא, הרה"ק רבי אברהם יהושע העשיל מאפסא ז"ל - 'ה'אוהב ישראל'. הוא הוציא כרוז לכל תפוצות ישראל, בו עורר את העם לתשובה ותפילה וצדקה, המעבירים את רוע הגזירה, והוסיף וקבע תענית: "ודבר שבחובה לקבוע תענית בכל ערי ישראל, בשני וחמישי ושני".

ה'אוהב ישראל' לא הסתפק בהוצאת הכרוז, אלא הוסיף לשלוח שליחים, והרצים יצאו דחופים לכל קהילות הקודש די בכל אתר ואתר, שלא להקל בתענית זו, כי חוב קדוש הוא, לבטל את הגזירה האיומה.

ואולם, משהגיעו השלוחים אל חצר מלכותו של קדוש ישראל מרוזין ז"ל, נאחזו בתדהמה. אותו צדיק, שהיה צעיר לימים בעת ההוא, ציווה באותה שעה שיקראו לפניו את להקת המנגנים אשר לו, והורה להם שייטיבו נגן לפניו, בנבל וכינור, בתוף ומחול, בצלצלי שמע ובצלצלי תרועה. לפי גרסא אחרת, הורה הצדיק לעשות כן בעיצומו של יום התענית שקבע 'ה'אוהב ישראל', ויהי לפלא.

חזרו השלוחים אל רבם 'ה'אוהב ישראל', וביקשו להסתייג ממנו את המעשה שהיה ברוזין. בטוחים היו שהיטב יחרה לו דבר הנהגתו המשונה של הרבי הצעיר לימים, אשר במקום לקבל עליו את התענית, בחר להרבות שמחה בשיר ובכלי זמר, ולכן העדיפו שלא לספר לו בכך. אלא שחזקה עליהם בקשתו של הצדיק, והם סיפרו לפניו במשנה עדינות.

לשמע דבריהם אורו פניו של 'ה'אוהב ישראל' באור מופלא. "אכן!", נענה לשליחיו, "מי אנחנו שנוכל להשתוות עם הצדיק מרוזין, היודע לעורר רחמים בדרוכו שלו, המיוחדת במינה, ומקיים את הנאמר (במדבר י, ט) 'וכי תבואו מלחמה בארצכם על הצר הצורך אתכם והרעותם בחצוצרות ונזכרתם לפני ה' אלוהיכם ונושעתם מאויבכם'. והלא כך גם נאמר בתהלים (קו, מד) 'וירא בצר להם בשמעו את רינתם', התפילה בעת צרה מתקבלת על ידי שיר ורגונתו".

...

מסיפור זה אנו למדים על שתי הדרכים לביטול גזירות ולהמתקת הדינים: הדרך האחת - על ידי תשובה ותפילה וצדקה, ועל ידי צום ובכי, עזקות ותחנונים, שזו היתה עבודתנו עד כה, במחציתו הראשון של חודש תשרי, בראש השנה וביום הכיפורים. ואילו הדרך השנייה - מתוך שמחה והלל, תוף ומחול, שזוהי העבודה במחציתו השני של ירח האייתים - זמן שמחתנו בחג הסוכות, כאשר 'הביאני המלך חדריו' - אל תחת צל סוכתו סוכת הרחמים - "נגילה ונשמחה בך", בשמחת בית השואבה, אשר משם שואבים ישועות ושועב שמחות, המתקת הדינים וביטול הגזירות.

וכבר לימדנו רבותינו הקדושים צדיקי החסידות, שהדרך

יום אחד אגלה לך את מעלתך

הרה"ג ר' פנחס שפירא

סוד גדול כביר ונורא טמון בחובו של היום הקצר הלזה - יום שמיני עצרת, יום קצר כל כך, ובפרט בארצנו הקדושה בה חוגגים ביום הזה גם את חג שמחת תורה.

נעיף נא מבט קל אל ימים נוראים ונפלאים אלו, ימי ר"ה, יום הקדוש וחג הסוכות. הבה ונסה בעיניים דלות, בהשגה חיוורת, להבין מה עבודת הימים האלו, ומה רוצה מאתנו אדון הכול בשבועות עמוסים אלו.

ראשית נשים נא לב כי גם בימי ראש השנה וגם בימי הסוכות, עוסקים רבות בחלקם של אומות העולם, וכלשון חז"ל (ר"ה ח:): "כי עם ישראל נכנס לדין בראש השנה לפני שאר אומות העולם", הרי כי גם שאר האומות נכנסים לדין באותו היום. וכלשון הפייט וכל באי עולם יעברון לפניך וכו'. בימי הסוכות נראה גם כי פרי החג הקרבין עולים לשבעים כנגד שבעים האומות, המקבלים יניקתן מאותם הקרבנות (סוכה נה:).

חגי תשרי מחוברים וקשורים זה בזה, ובזוהר הקדוש וספרי החסידות מבואר כי מענן הקטורת נעשים ששת צדדי הסוכה, ומן המאה קולות של השופר נהיה הסכך אשר הוא בגימטריא מאה. והרה"ק בעל התניא ז"ע מבאר עוד (ליקוטי תורה לר"ה, נד) את לשון הפסוק "בכסה ליום חגנו" כי כל העניינים אשר היו מכוסים בראש השנה מתגלים ביום חגנו - סוכות.

כל עניינם של החגים הללו הם להשפיע את שפע העולם לשנה חדשה, לחיות ולקיים את העולם לשנה נוספת. בראש השנה נידונים על עצם קיום העולם ופרטי קיומו, ביום הכיפורים נחתמים הפתקין, ובחג הסוכות נבנענעים ההקפות וישיבת הסוכה, ממשיכים את כל הארות וכוחות השנה החדשה. ממשיכים מלמעלה ממטה ומכל הצדדים, ממשיכים שפע טוב עוצרים טללים רעים, ממשיכים על עם ישראל המוגן בסוכת הקב"ה, ממשיכים על כל העולם כולו על ידי השבעים פרים, ממשיכים ומאירים.

כל זה עד ליום שמיני עצרת, ביום שמיני עצרת קורא הקב"ה באזנו של כל יהודי, "בני אהובי בני יקירי, הכול היה משפט על חיי וקיום העולם, עד כמה תהיה אתה חלק מן בריאת וקיום העולם בשנה הקרובה, עד כמה קיימת אתה את רצוני הכמוס העליון לדירה בתחתונים.

אך הדיון לא היה על עצם היותך בני, אתה הנך למעלה מכל האמור והנידון, אתה הנך בני אהובי בני מחמדי, אתה הנך למעלה משבעת ימי הבניין אתה שייך לשמיני, שמיני הנך, שמיני מקומך, וקיים הנך לנצח. בין אם זיכית לבך בימי התשרי, בין אם השפעת לעולם שפע ברכה כמו שרצית שתעשה, וגם אם לא ידעת כלל מתשרי ואלול. בין כך ובין כך שמיני אתה, עליון אתה על כל הבריאה הכלולה בשבעת ימים. התעכב נא עימי עוד יום אחד. שכח מכל העולם, שכח משבעים הפרים והאומות, שכח מששת כיווני היקום. עכב נא עימי לבדי, יום שמיני עצרת, - אשיח לך בו את גודל מעלתך, בני אהובי. (שפת אמת סוכות, תרל"ב/ח/פ).

השנייה היא העיקר, ובמיוחד כאשר עת צרה היא ליעקב, וחובה עלינו להתאמץ בתפילה ובזעקה אל אבינו מלכנו שיבטל מעלינו כל גזירות קשות, הרי שבד בבד, עלינו גם לשמור היטב על השמחה שלא תאבד, כי העצבות היא פתחה של גהינם ועלולה להביא דינים ר"ל, וכמו שמביא בספר הקדוש 'דגל מחנה אפרים' (פרשת עקב) בשם זקנו הגדול רבינו הבעל-שם-טוב הקדוש ז"ל: "דאין הקב"ה שולח יסורים על האדם, אלא אם כן שולח עליו מקודם חולי מרה שחורה".

אדרבה, דווקא כשצר לנו, עלינו להגביר את בכל עוז את השמחה, שיכולה היא לפטור את כל העולם מן הדין. וכאותו מעשה שהיה, כאשר התהלך הרה"ק רבי שמחה בונם מפארשיסחא ז"ל על שפת הנהר, והבחין ביהודי אחד שנוטה לטבוע בתוכו, צעק אליו בבדיחותא: "רב-אידי, שלח נא דרישת שלום ממני ללווייתנו!", ותוך רגעים ספורים הצליח האיש להיחלץ משיבולת המים. הסביר הרבי רבי בונם: "כשראייתי שמידת הדין מתוחה על האיש, הבנתי שעלי להכניס בו קורטוב של שמחה, כדי שתוכל לשרות עליו מידת הרחמים, להצילו לחיים טובים ולשלום..."

על כך היה אומר הרה"ק רבי מאיר מפרעמישלאן ז"ל, בדרך מליצה שיש בה עומק עצום, כדרכו בקדוש: "הללוהו בתוף ומחול" - עלינו להלל ולשמוח ולרקוד כי "בתוף" - בסוף יהיה שהקב"ה ימחל לנו - "ומחול" על כל החטאים העוונות והפשעים, וישפיע לנו מחילה סליחה וכפרה, אף בני חיי ומזוני, ויומתקו כל הדינים, אף יבוטלו כל הגזירות.

וכפי שכתב הרה"ק רבי ישראל דוב מוילעדניק ז"ל, בספרו הקדוש 'שארית ישראל' (שער ההתקשרות, ליקוטים) לפרש בדרך רמז את הכתוב (תהלים סה, יד) "יתרועעו אף ישירו": "הפירוש הוא, מי שרוצה להתרועע ולשבר את האף של ישראל, פירוש החרון אף והכעס שלפעמים יש עליהם דינים מרים רחמנא ליצלן, העצה לזה - 'ישירו' בשמחה, כי כתיב (ישעי' נה, יב) 'בשמחה תצאו', יכול לצאת מכל הרע והדינים ושמחה ממתיק הדינים".

זהו סודו של החליל בשמחת בית השאבה שבבית המקדש, כפי שכתב הרה"ק רבי חיים מטשערנאוויץ ז"ל בספרו הנערץ 'סידורו של שבת' (שורש ג, ענף ב, עלה ב) בביאור "מצות תיקון השיר שהיו הלויים אומרים בבית המקדש", שהיה בזה משום המתקת הדינים וביטול הגזירות קשות, ומוסיף בלשונו: "ומזה מוסר השכל לבעלי השיר המשוררים, אשר נתן להם שמו הגדול יתברך מתנה טובה לשיר בקול נעים לפניו, להללו ולשבחו ולספר הודו, בגודל הידור ונעימות רב לכבוד את ה' מגרונו, והכל היא דוגמת שיר הלויים, להיות ממתיקין את בחינת הגבורות להופכם לטוב, אם רצונם באמת למען שמו באהבה".

כשאחינו בני ישראל תושבי ארץ הקודש בפרט, וגם יושבי הגולה בכלל, נתונים בצרה ובשביה בין שבעים זאבי טרף, המבקשים לבלע את הקודש, בואו ונצא בשירה ובזמרה, בניגון ובנעימה, בתוף ובמחול, במיוחד בימי זמן שמחתנו, כך נזכה לבטל את כל הגזירות, וכל הרשעה כולה כעשן בעשן תכלה, ויתעוררו רחמים רבים, ובמהרה יבנה המקדש עיר ציון ימלא, ושם נשיר שיר חדש וברננה נעלה.

עפ"י: 'עירין קדישין

כל אחד מאמין, אבל האמונה נתקעת בדעת, וצריך לנענע את הדעת ולהאיר את האמונה בתוך הלב

ששת המידות: חסד, גבורה, תפארת, נצח, הוד, יסוד. מוליך למעלה, מעורר אור המוחין, ומביא למטה, מאירו בתוך הכלי של מידת החסד, אחר כך בתוך הכלי של מידת הגבורה וכן בשאר המידות.

אילו היה יהודי יודע ומכיר שהוא נמצא בין זרועותיו של הקב"ה, בצילא דמהימנותא, כאימא הסוככת על בנה, הקב"ה עצמו משגיח עליו ושומר עליו, האם היה מפחד ממשו, האם היה ירא שלא יוכל לכסות את הוצאות החג, ברור שלא. האם היה מפחד מפלוני ודואג מאלמוני. ודאי שלא. אבל המציאות' טופחת על פניו. במציאות הוא יודע שאין לו כסף לכיסוי הוצאות. ומכאן שהמציאות' הנראית לפי העין האנושי מתגברת על הידיעה שבראש.

אבל בסוכות מאיר בבהירות [בחינת 'דעת'] לא רק בהבנה שכלית, כתפיסה רעיונית מופשטת, אלא בבהירות מאירה, בהרגשת הלב, שאין מה לפחד. אנו נמצאים בצילה של אימנו, אימא עילאה, הדואגת לנו לכל, כגמול עלי אמו. כי יצפנני בסוכה, כתינוק המחביא עצמו בסנינה של אמו ואינו מפחד מכלום. אף שבכל השנה הרי זה מנותק מהמציאות הנראית בעינינו, אבל בסוכות מאיר לנו כי זו היא המציאות' הנכונה והברורה ואין בה שום ספק. בסוכות זה מאיר אצלינו בבחינת 'דעת' כמו מציאות ממשית.

אבל ידיעה זו טמונה ונעלמת בחדרי המוח, ועבודתנו להמשיך את אור הדעת האלוהי בתוך מידת הגבורה, אל תוך הלב, אל תוך המציאות [נוקבא], על ידי הלולב ומיניו העולים עד למעלה, מעוררים את אור ה'בינה' וממשיכים אותו על ידי הדעת אל הלב ואל חיי המעשה.

אור הביטול של המוחין העליונים שאנו ממשיכים בחג הסוכות על ידי הנענועים, פועל בקרבינו למשך כל השנה כולה, לעורר ליבנו לאהבתו ית', ולדחות אהבות רעות, וכך גם בשאר המידות, שמכניס בהם את הדעת וממשיך בתוכם את אור הביטול של המוחין העליונים.

ועל כך אמרו ז"ל (סוכה לז): מוליך ומביא - כדי לעצור רוחות רעות, מעלה ומוריד - כדי לעצור טללים רעים.

מה הם הרוחות הרעות והטללים הרעים? אלו הם האהבות הזרות, הפחדים, הדאגות, החרדות, נקמה וקנאה, שנאה ותחרות, אשר כולם הם תוצאה מכך שאור האמונה אינו מאיר בלב וחושבים שאנו מסוגלים לעשות הכל, אבל הנענועים מטללים את הכל, מסלקים את כל הטללים הרעים מקרבינו, ומקומם מאיר לנו הארה שמחה, אמונה ובטחון.

הרי נתבאר כי הנענועים מביאים שמחה, כי הם מאירים את הביטול של מוח 'בינה', שהקב"ה מנהיג את הכל ומשגיח על הכל ואין טבע ואין מקרה בעולם, וכאשר מתחבר אל הארת הביטול שבעולם, להרגיש 'כגמול עלי אמו', מתמלאת כל מהותו שמחה עצומה.

וצריך לצאת מתוך הנחת העולם שהטבע מנהיג הכל, ולעלות עם הלולב עד 'בינה' שלמעלה הטבע, ולהמשיך אמונה זו על ידי הנענועים עד לתוך הלב, שהמידות יתחברו אל האמונה הזאת שאין טבע בעולם ויפעלו על פי אמונה זו עד שירגיש 'כתינוק המוטל בחיתול אמו, לבלתי ירים יד ורגל וישום תנועות אבר, כי אם אשר תלמדנו אמו'.

כי המח יודע שהמציאות האמיתית היא שהשש"ת מנהיג את הבריאה, ואילו הלב מרגיש שהמציאות האמיתית - זהו המציאות הנראית לעין, שהטבע שולט בעולם. ויש מלחמה תמידית בין האמונה' למציאות'. ועבודתנו להוריד את האמונה בבחינת 'דעת' - להראות ללב שהמציאות היא שהשש"ת הוא השליט היחיד בעולמו, והוא דואג לכל אחד.

המציאות היא על פי הטבע.

ה'אמונה' שבמוח טוענת כי אין משהו מלבד האמונה, המציאות האמיתית הם מאמרי חז"ל ושער הבטחון בחובות הלבבות. המוח מביא גם הוכחות מעובדות וסיפורים שאירעו לאחרונה כיצד אנשים שהתחזקו בעבודת הבטחון קיבלו כל מה שרוצים, והם דברים המתרחשים בכל יום.

האמונה הטהורה צועקת: 'השלך על ה' יבך', 'בטח בה' ורעה אמונה', 'הבוטח בה' חסד יסובבנו'. האדם מסתובב כל היום עם פסוקים בפיו, הוא מחזק את עצמו שוב ושוב, 'קוה אל ה' חזק ויאמץ לברך וקוה אל ה' (תהלים כז, יד), 'תקוה אחר תקוה, חזק ויאמץ לברך, אם קויתם ולא נושעתם, קיווי ושובו וקיווי' (מדרש תהלים מזמור מ). ועל פי רוב, כמה דקות לפני שצריך לסדר את החוב, ה' שולח לו את הישועה, לא תמיד באופן הצפוי, אך בסופו של דבר האדם מסתדר. צדיק מצרה נחלץ.

אך עד הרגע המיוחל, מסתובב האדם עם מצפון, אולי הוא לא היה צריך לחיות עם מדריגות כאלו, אולי הבורא ב"ה תובע עוד השתדלות אחת קטנה. וכאשר מתקרב רגע האמת, הוא מתחיל לייסר את עצמו עם רגשות אשמה. לפעמים האדם הוא חצי דואג, הוא לא רוצה לדאוג כי אסור לדאוג, ולכן מתחיל לחשוש אולי הקב"ה לא רוצה לתת לו בגלל שלא עשה מספיק השתדלות.

מול האמונה - עומדים הטבע וה'מציאות' המוחשית, ומוכיחים שוב ושוב כי רק הטבע שולט בעולם, עד שגם אנשים שבאמת משתדלים בעבודת האמונה, אך מי יוכל לומר שלבו סמוך ורגוע, הולך בשלוה ונשען באמת על ה' אלוקיו.

וכדי להאיר את האמונה מהמוח לתוך הלב, להראות שה'מציאות' היא שהקב"ה מנהל את העולם, יש צורך להמשיך את אור הביטול שבתוך המוח אל תוך הלב, ובכך מקבלים כח למעילא למלא את חדריו הלב עם אור הביטול. וכיון שהלב אינו מתחשב עם החשבונות של המוח אלא רוצה לראות הכל לפי המציאות בשטח, כפי שמשתקף בעיניו, על כן עבודתנו להראות ללב שזהו המציאות, המציאות היא שהשש"ת הוא השליט היחיד בעולמו, הוא דואג לכל אחד.

אבל עבודה זו אינה שייכת אלא כאשר מאיר באדם ידיעה עצומה ונפלאה, ונחשב כאילו רואה את הכל במציאות, במוחש, עד שגם הלב משתכנע להאמין לו ולהתחבר אל הדברים, לא כ'רעיון' מופשט המונח בראשו, אלא כדבר ברור שהוא מרגיש את אמיתותו.

כח זה נקרא 'דעת'. הדעת הוא המוח האחורי שבעורף האדם, שלוקח את הידיעה שיש במוח הקדמי, ששם נמצא המוח הימיני הנקרא 'חכמה' והמוח השמאלי הנקרא 'בינה', ומאיר אותם בתוך הלב להראות שכך הוא המציאות, הכל ברור, האדם מתמלא ביטול נפלא, הוא מסוגל להשען על ה' אלוקיו בבטחה, לא רק בשכל, אלא גם להיות רגוע בלב.

המשכת אור הביטול

נמצא א"כ שכאשר יהודי עומד בחג הסוכות עם לולבו בידו, ומוליך את ארבעת מיניו למעלה, מונענע ומכסס, הוא מעורר בכך למעלה אור עצום של 'דעת' להכיר כי המציאות היא אכן מציאות של אמונה ומציאות של ביטול ויחוד מוחלט כפי שמאיר במוח 'בינה'.

לאחר מכן מוריד וממשיך את אור האמונה של 'בינה' ומאיר אותו אל חדריו לבו על ידי ששה נענועים כנגד

כל אחד מאיתנו כאשר נשאל אותו מי מנהיג את העולם, יענה מיד שהשש"ת הוא בורא ומנהיג לכל הנבראים. הוא בטוח בכך במאת האחוזים בראשו ובמחשבתו.

כאשר נשאל את כל אחד, האם אתה מאמין שהבורא ית' מנהיג את העולם, יענה כל אחד 'ודאי'.

האם אתה מאמין שפרנסתו של כל אחד קצובה מראש השנה עד ראש השנה? האם אתה מאמין שכל מה שאתה מתרוצץ לפרנסתך אינה מוסיפה פרוטה אחת על מה שנגזר עליך? גם כאן לא יהיה אחד שיתנגד, כולם ינדודו בראשם לאות הסכמה.

וגם כאשר נשאל, האם אתה מאמין שהרבה דרכים למקום, והשש"ת יש לו את הדרך כיצד הכסף יגיע בדיוק אליך? יענה כל אחד 'הן'!

האמונה מאיר בראש, כי שם לא היתה ה'שבירה'. החסרון הוא רק במידות האדם, שם הוא מקום הפירוד והשבירה, וכדי לתקן את השבירה צריך להאיר בתוך המידות את הביטול.

וכגון, כאשר האדם נדרש לשלם חוב ואין לו את הכסף. הראש מאמין שה' יסדר עבורו את הטוב ביותר, אבל למעשה, בפועל, כאשר מגיע רגע האמת, והאדם צריך לסדר את הבנק, מתברר שהאדם מתרוצץ ומתייגע, רץ להכא ולהתם, הלב מפחד ודואג ומסרב להרגע, כי הוא יודע שאכן כל הדיבורים האלה הם נכונים ואמיתיים, אבל הבנק לא מקבל תירוצים כאלו של 'אמונה ובטחון'.

המוח מוכן לקבל דבר שלפי החשבון יוצא כך וכך, אף שאינו רואה כן בפועל בחוש. המוח הוא דבר קר שעושה חשבון אחד ועוד אחד' ויוצא עם תוצאה ברורה: הרי יש מי שברא את כל העולם, והוא ברא את הלווה ואת המלוה גם יחדיו, וגם ברא את הכסף, והוא יודע מהחוב הזה, ויש לו את כל האפשרויות איך הכסף יגיע אלי, ויש לו גם את הרצון להטיב ולמלא את רצון האדם, ולפי כל הנתונים הללו לא שייך לדאוג. אפשר להרגע ולהשען על הבורא ית' בבטחה, אין צורך לסייע לו, הוא לא זקוק לעזרתנו.

אבל הלב רואה לפניו רק את המציאות, ולפי המציאות כפי שמשתקף בעיניו - אין כסף ויש נושה, כל החשבונות הללו אינם מתיישבים על הלב, הלב רוצה לראות מזמונים.

הווי אומר, שכל דיבורי האמונה שהאדם מאמין בהם, נשארים תקועים במוח, הם אינם מתפשטים בתוך הלב שיוכל האדם להיות רגוע ובטוח שהשש"ת יסכה לו את הבנק. וזו היא מלחמה תמידית המתחוללת אצל כל אחד בין המוח והלב. המוח הוא מרכבה לכוחות האלוהיים ואל האחדות האלוהית, והלב הוא מקום הסט"א והפירוד.

המח יודע שהמציאות האמיתית היא שהשש"ת מנהיג את הבריאה, ואילו הלב מרגיש שהמציאות האמיתית - זהו המציאות הנראית לעין, שהטבע שולט בעולם.

מול הלב, שרואה את המציאות הפשוטה והפרקטית של הטבע, מתמודד המוח עם מחשבות של 'אמונה' שנראית כלפי חוץ כמו 'מדריגות' המיועדות לצדיקים בלבד, משהו לא טבעי, לא מציאותי.

המוח משכנע את האדם, למה לך להתייגע לפרנסתך, מספיק קצת 'השתדלות' בכל יום, וכל שאר השעות שב רגוע בבית המדרש, תהנה מלימוד ש"ס ופוסקים. ואילו הלב תובע ושואל: המשכנתא מה תהא עליה?

האמונה מול המציאות

יש כאן מלחמה בין האמונה' ל'טבע'. שניהם אוזחים במציאות, זה אומר - המציאות היא האמונה, זה אומר

מסילות ללב

הרה"ג ר' יהודה ווינגרטן שליט"א
יו"ר מכון יסוד החסידות

בארמון המלך

בשערי הארמון עמדו האב ובן מרוגשים. הגיע הרגע הגדול.

את רחשי ליבם הם השיחו זה לזה. 'כמה קשה היה' סיפר הבן, 'אותו הרגע. הרגע בו עמדתי בפני הבחירה. בין החיים למוות. בין נאמנות לאבי המלך, לבין בגידה ונפילה לבור עמוק'. אנה כבידה פרצה מלבו.

'וכעת אספר לך את נקודת מבטי' השיח האב. 'ידוע ידעתי, כי בתחר בי, כי אינך יכול להתנתק ממני'. סיפר האב.

'כיצד ידע האב על כך?' תמה הבן.

'כי אתה בני, והלק ממני נטוע ממך. אותו חלק שנטעו בך לא יאפשר לך להתנתק ממני לעולם. השאלה היא רק כמה זמן תארוך לך ההחלטה. בידך היה לקצר את יסוריך, ולזרז את ההחלטה הסופית שעתידה היתה לבוא בכל מקרה. שמחתי הגדולה על כך, שבמהרה התגלתה בך ידיעת האמת, וכך בחרת באבין, בחיים'. תשובתו של האב המלך.

כעת אנסיך לארמון לחדר יחיד ומיוחד, שבו אין רשות כניסה לאיש בעולם. חוץ ממך. כי אתה, הבן, אינך חלק נפרד ממני. זהו חדר השמחה. בחדר זה תוכל לראות את נקודת מבטי, להסתכל מהמשקפיים של המלך, ולראות את העתיד וההווה כאחד, משם תבין כיצד כל הטוב שבעולם שמחה לך, בנקודה הסופית שכבר צפוייה וידועה מראש.

את השמחה של הבן באביו, ואת הריקודים של הבן באותו חדר, שבה ראה מראש את העתיד השלם ואת העונג הגדול של קרבתו לאביו, המלך הטוב, שורש הטוב ונצח הטוב, אי אפשר לתאר. רק מי שהיה שם ורקד יודע.

בעולמנו קיימים ידיעה ובחירה. ידיעתו של הקב"ה שיודע שנבחר בטוב, והבחירה שעומדת בפנינו, אם לבחור בטוב או ברע. למרות זאת, הקב"ה מנבא לנו מראש את הבחירה שבה נבחר - 'ובחרת בחיים'.

מה היא אם כן הבחירה? המאור עניינים (פ' שלח) משיב על השאלה: הבחירה היא לבחור בידיעה. לגלות את אותו חלק שבנו, החלק אלוך מומעל, המכריח את הבחירה בטוב. זאת היא ידיעתו של המלך, שהוא יודע אותנו (ידיעה מלשון התקשרות), ומקושר בנו, מכח חלקו אשר נטוע בנו - 'כי חלק ה' עמו'.

ככל שאדם מתנתק מעולם הדמיון, שבו נראה כאילו ישנה בחירה, ומגיע לעולם

שבו הבחירה והידיעה מתחברים זה בזה, עד שנראה בעליל כי האפשרויות הם בין חיים למוות, ממילא מתמוססת ונעלמת לך הבחירה. מי מסוגל לבחור במוות? מי יפחין אל התהום כשלצידו גן עדן עלי אדמות?

בראש השנה אנו עומדים בעולם הבחירה. ידיעת ה' אשר בנו (בתורת הסוד: 'זעיר אנפין'), נעלמת ומסתתרת. קיימת רק 'המלכות' שבה העם חייב לבחור במלך, מבחירה עצמית.

לאחר שהעם בוחר במלך, שבה הידיעה (ז"א) ומתעוררת בהדרגה, עד שביים הכיפורים היא ערה ופועלת במלואה. שליטתו של החלק אלוך מומעל שבה ומתגלה, ובנפש מתבררת ידיעת החיים, הידיעה שאי אפשר לבחור במשהו אחר, כי אם בחיים עצמם, בתורה, ובמקורם - מקור החיים ברוך הוא.

אך אין תענוג גדול מהזמן שהאדם נכנס אל הארמון של הקדוש ברוך הוא, לעולם הידיעה. לעולם שממנו נראים מראש כל הידיעות המכריעות את כל שלבי הבחירה, וזהו הגילוי של חג הסוכות.

זו היא הסוכה, מלשון צפיה ברוח הקודש (כמו 'אבי יסכה', עי' בראשית ט' כט וברש"י), היא שורש שמחת בית השואבה, 'שמשים שואבין רוח הקודש' (ירושלמי סוכה).

אלו ואלו אומרים אשרי מי שלא חטא ומי שחטא ישוב וימחול לו (סוכה נג.). זהו הזמן שבו רואים מראש את ה'מי שחטא ישוב וימחול לו'. את העתיד שבו יבחר גם החוטא בטוב. וכשהעתיד הזה מתגלה, הוא מאיר את ההווה, ואז מתמוססת מאליה הבחירה הדמיונית, בין הטוב המוחלט לרע שהתחפש לטוב.

'אמרו עליו על הלל הזקן כשהיה שמו בשמחת בית השואבה אמר כן אם אני כאן הכל כאן ואם איני כאן, מי כאן' (שם). מפרשים הסה"ק, שבשמחת בית השואבה מתגלה שכל ה'אני' של האדם, הוא ה'אני ה'. אין עוד משהו אחר. הידיעה כולה היא אלקותו יתברך המתפשטת באדם ומכריחה אותו לעשות את רצונו ה'. וכמהשך דבריו של הלל הזקן 'למקום שאני אוהב שם רגלי מוליכות אותי'. זהו הזמן שבו מתגלה האלקות שבאדם הנמשכת ונכספת לשורשה, ומוליכה את הנפש לשלימותה, לטוב הגמור.

שלוחה מיוחדת לשיעורי חג הסוכות

מס' 8

וב'היכל המרכזי שלוחה 1

שאר השיעורים על סוכות משנים שעברו בשלוחה 4-1-7

זו חסידות פלאם

03-30-4444 ארה"ק • 5183299222 ארה"ב • 443300412858 אירופה

שורת לימי הסוכות

שאלות ותשובות בפנימיות העבודה מלוכנים היטב עם המשפיעים

הגה"צ רבי יחיאל יהושע שיינפלד שליט"א
הגה"צ רבי בן ציון אפל שליט"א

בימי חוה"מ ימסרו המשפיעים במערכת חסידות פלאם שיעורים בענייני החג

מוצאי יו"ט

נועם שיח בן המשפיעים בענייני החג

הרה"ג רבי משה גרינוולד שליט"א
והרה"ג רבי יהודה בראון שליט"א

יום ראשון

שמחת בית השואבה

א פרייליכע חסידישע פארברענג בין הרה"ג ר' יהודה ווינגרטן שליט"א הרה"ג ר' יהודה גנוט שליט"א

הגה"צ רבי מנחם ארלנגר שליט"א

יום שני

האדמו"ר מדינוב שליט"א

הגה"ח רבי אברהם אבא לעזער שליט"א מארה"ב

יום שלישי

הכנה לשמחת תורה הגה"ח ר' יחיאל חיים ליברמן שליט"א

הכנה להושענא רבה הגה"צ ר' שמשון רפאל ארלנגר שליט"א

מוצאי יו"ט

"שובו לכם לאהליכם"

דברי סיכום לחודש תשרי והכנה לימי המעשה הגה"ח ר' שלמה שרייבר שליט"א

לע"ג הרה"ח ר' יצחק אייזיק בן ר' דוד שפייר ז"ל נלבי' י"ג תשרי תשע"ג הונצת ע"י בני החשובים הרה"ח ר' דוד שליט"א הרה"ח ר' יהושע שליט"א

הרה"ח ר' אברהם חיים מאייער שליט"א לע"ג אביו הרה"ח ר' אליעזר צבי בר נתן בנימין ז"ל נלבי' י"ב תשרי

הרה"ח ר' שלמה אויש לזיכוי הרבים

ברכות והודאות
שגורות בזה ברוך הוקרה והערכה אל יחידנו הנכבד והמפואר לבו כל זכות למען הזולת מאיר ומקבל כל אחד ואחד בסדר פנים יפות, ידיו רב לו לעזר ולסעד לעמוד לימן אברכים בסיפור משכנתאות מול הבנק ה"ה הרה"ח ר' יודל שרייבר שליט"א על נדבת לבו הטוב למען הפצת אור החסידות לרגל חג הסוכות יחא רעווא שיזכה לישב בצילא דמהימנותא ולהנות מזיו השכינה ולחג כשר ושמח המערכת

שלמי תודה
שגור בזה ברוב כבוד ויקר לידינו הנגיד הנכבד והמפואר אשר לבו עד לכל זכר שבקדושה ובפרט להפצת אור החסידות בקרב בני ישראל אשר השכיל בדעתו להאיר עיני ישראל ה"ה הרב החסיד רבי ראובן ברייש שליט"א על נדבת לבו הטוב למען הפצת אור החסידות לרגל חג הסוכות יחא רעווא שיזכה לישב בצילא דמהימנותא ולהנות מזיו השכינה ולחג כשר ושמח המערכת

זו חסידות פלאם

הכית לכל אברך ובחור חסידו
03-30-4444 ארה"ק
5183299222 ארה"ב
443300412858 אירופה

ממלכת אש החסידות העולמית

כתובת: קדושת אהרן 14 בית שמש
לקבלת הגליון לחירות ולהשיות
טלפון: 02-5702061 פקס 02-5026558
a025026558@gmail.com
לדרחבת הפצת הגליון ניתן להקטין 02-5026558 שלוחה 3 ששת המעשה בין 10:00 בבוקר עד 13:00 בצעדיים

טייערע איד

זכית לטעום מנוגע זין אור החסידות? התחברת יותר להש"ת לתורתו ולמצוותיו? אלפי אנשים המצפים גם הם להתקרב אלינו!

בידך הדבר !!!

בעת שמחה, לע"ג, לברכה ולישועה קח חלק בהפצה לעוד בתי מדרשות, שגם הם יזכו לאור הגדול ותזכה שהבעש"ט י"ע ותלמידיו יעמדו לימינך ברגעים הגדולים להתברך בכל מילי דמיטב

טלפון 02-5026558 שלוחה 2 בין השעות 17:00-19:00

שיעורים מיוחדים לחג הסוכות כמפורט למעלה